

28.2.2024

Sitowise Oy

Bemötanden på de utlåtanden och åsikter som givits om programmet för deltagande och Bedömning.

Vastineet osallistumis- ja arviointisuunnitelmasta annettuihin lausuntoihin ja mielipiteisiin

PDB:n var framlagd för utlåtanden och åsikter under tiden 7.6-11.8.2023

OAS oli nähtävillä lausuntoja ja mielipiteitä varten 7.6-11.8.2023

Innehållsförteckning - Sisällysluettelo

1	L01 Mellersta Österbottens förbund / Keskipohjanmaan liitto, 26.6.2023	2
2	L02 Naturresursinstitutet / Luonnonvarakeskus LUKE, 8.8.2023	2
3	L03 Miljö- och byggnadsnämnden; Nykarleby stad / Ympäristö- ja rakennuslautakunta: Uudenkaarlepyyn kaupunki, 21.6.2023	2
4	L04 Forststyrelsen / Metsähallitus, 10.8.2023	3
5	L05 Miljöhälsan Kallan /Ympäristöterveys Kallan, 10.8.2023	5
6	L06 NTM-centralen / ELY-keskus, 9.8.2023.....	7
7	L07 Västkustens miljöenhet / Länsirannikon ympäristöyksikkö 11.8.2023....	9
8	L08 Vörå kommun, Vöyrin kunta, 27.6.2023	9
9	L09 Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto, 7.7.2023.....	13
10	L10 Österbottens museu / Pohjanmaan museo, 11.8.2023.....	16
11	L11 Österbottens räddningsverk / Pohjanmaan pelastuslaitos, 21.6.2023 ..	17
12	L12 2.Logistikregementet / 2.Logistiikkarykmentti, 2.8.2023	19
13	L13 Fingrid, 26.6.2023	20
14	L14 Finlands Viltcentral / Suomen Riistakeskus, 11.7.2023.....	22
15	M01 Privatperson/ Yksityishenkilö.....	22

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtanden / Lausunnot

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
1 L01 Mellersta Österbottnens förbund / Keskipojhanmaan liitto, 26.6.2023	Mellersta Österbottens förbund har inget att uttala sig om gällande Dalalandet delgeneralplan för vindkraft i Nykarleby.	Keski-Pohjanmaan liitolla ei ole lausuttavaa Dalalandetin tuulivoimaosayleiskaavasta Uusikaarlepyyssä.	Antecknas till kännedom	Merkitään tiedoksi.
2 L02 Naturresursinstitutet / Luonnonvarakeskus LUKE, 8.8.2023	Naturresursinstitutet har inga kommentarer i ärendet. Naturresursinstitutet har avgett ett utlåtande om projektets MKB-program.	Luonnonvarakeskuksella ei ole lausuttavaa asiasta. Luonnonvarakeskus on lausunut hankkeen YVA-ohjelmasta.	Antecknas till kännedom	Merkitään tiedoksi.
3 L03 Miljö- och byggnadsnämnden; Nykarleby stad / Ympäristö- ja rakennuslautakunta: Uudenkaarlpeyn kaupunki, 21.6.2023	Miljö- och byggnadsnämnden har bekantat sig med programmet för deltagande och bedömning och vill påpeka följande: <ul style="list-style-type: none"> De sammantagna konsekvenserna för alla planerade vindkraftsparker i området kan få negativ betydelse i vissa områden. de planerade vindkraftsområdet ligger delvist utanför det egentliga landskapsplanen 2040 anvisade området för vindkraft. 	Ympäristö- ja rakennuslautakunta on tutustunut osallistumis- ja arviointiohjelmaan ja haluaa korostaa seuraavaa: <ul style="list-style-type: none"> Kaikkien alueelle suunniteltujen tuulipuistojen yhteisvaikutuksilla voi olla kielteisiä vaikutuksia tietyillä alueilla. suunniteltu tuulivoima-alue on osittain varsinaisen maakuntakaavan 2040 tuulivoima-alueen ulkopuolella. 	De sammantagna konsekvenserna för delgeneralplanen för vindkraftverken och andra projekt bedöms i planbeskrivningen samt i miljökonsekvensförfarandena (MKB) som utförs vid sidan om planläggningen, vars resultat beskrivs i MKB-beskrivningen. I planutkastets planlösning placerar sig de riktgivande kraftverksplatserna inom området för vindkraftverken enligt	Tuulivoimaosayleiskaavan yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa arvioidaan kaavaselostuksessa sekä kaavoituksen kanssa samaan aikaan tehtävässä ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä (YVA), jonka tulokset kuvataan YVA-selostuksessa. Kaavaluonnoksessa esitettyssä kaavaratkaisuissa ohjeelliset voimalapaikat sijoittuvat maakuntakaavan 2040 tuulivoimaloiden alueen

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
			landskapsplanen 2040, även om själva planområdet är något större.	sisään, vaikka kaava-alue onkin sitä hieman laajempi.
4 L04 Forststyrelsen / Metsähallitus, 10.8.2023	<p>Forststyrelsen förvaltar området Paljakanneva Naturaområde (FI0800025, SAC) i området för den planerade vindkraftsparken Dalalandet, som ligger ca 3,5 km från planområdets gräns. Vissa av de fastigheter som är reserverade för skydd, som förvaltas av Forststyrelsen, sträcker sig även utanför Natura-avgränsningen. Dessutom förvaltar Forststyrelsen Metso-skiftet i det område som är reserverat för bevarande (893-410-1-93), som ligger på sträckan för elöverföringsalternativet ALT-A. De fastigheter som Forststyrelsen förvaltar framgår av kartbilagan. De fastigheter som avsatts för skydd av Forststyrelsen inrättas som lagstadgade naturskyddsområden vid beredningen av lagstiftningen, varvid skyddsbestämmelserna enligt naturvårdslagen kommer att gälla för dem. Fastigheter reserverade för bevarande som förvaltas av Forststyrelsen kan laddas ner som geospatial data från SYKEs öppna nedladdningstjänst, där uppgifterna finns under namnet "Statens övriga skyddsområden": https://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaisentot/Ladattavat_paikkatietoaisentot.</p> <p>I projektet är det viktigt att ta hänsyn till konsekvenserna för</p>	<p>Metsähallitus hallinnoi Dalalandetin suunnitellun tuulivoimapuiston alueella Paljakannevan Natura-alueetta (FI0800025, SAC), joka sijaitsee n. 3.5 km etäisyydellä kaava-alueen rajasta. Osa Metsähallituksen hallinnoimista suojeluun varatuista kiinteistöistä ulottuu myös Natura-rajauksen ulkopuolelle. Lisäksi Metsähallitus hallinnoi alueella suojeluun varattua Metso-palstaa (893-410-1-93), joka sijaitsee sähkönsiirtovaihtoehto VE-A:n reitillä. Metsähallituksen hallinnoimat kiinteistöt on esitetty karttaliitteessä. Metsähallituksen suojeluun varatuista kiinteistöistä tullaan perustamaan säädösvalmistelussa lakisäateisiä luonnonsuojelualueita, jolloin niillä pätevät luonnonsuojelulain mukaiset rauhoitusmääräykset. Metsähallituksen hallinnoimat suojeluun varatut kiinteistöt voi ladata paikkatietoaineistona SYKE:n avoimesta latauspalvelusta, josta aineisto löytyy nimellä "Valtion muut suojelualueet": https://www.syke.fi/fi-FI/Avoin_tieto/Paikkatietoaineistot/Ladattavat_paikkatietoaineistot.</p> <p>Hankkeessa on tärkeää huomioida vaikutukset Paljakannevan Natura-alueeseen sekä Metsähallituksen hallinnoimiin suojeluun</p>	<p>Naturaområde et Paljakanneva - Åkantmosse n (FI0800025, SAC) är inte belägen inom Dalalandets planområde eller elöverförings ruttalternativet ALT-B (jordkabel till Storbötets elstation) direkta influensområde. Konsekvenserna för Natura-områden kommer att bedömas i planbeskrivningen samt i MKB-beskrivningen som genomförs parallellt med utkastet till planen.</p>	<p>Paljakanneva - Åkantmosse nin Natura-alue (FI0800025, SAC) ei sijoitu Dalalandetin kaava-alueen tai sähkönsiirtovaihtoehto VE-B (maakaapeli Storbötetin sähköasemalle) välittömälle vaikutusalueelle. Vaikutukset natura-alueeseen tullaan arvioimaan kaavaselostuksessa sekä kaavaluonnoksen rinnalla tehtävässä YVA-selostuksessa.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>Paljakanneva Naturaområdet och för fastigheter reserverade för skydd som förvaltas av Forststyrelsen. Vid övervägande av elöverföringsalternativet ALT-A bör det noteras att terrängkorridoren inte bör vidgas i riktning mot Metso-fastighet som förvaltas av Forststyrelsen. Ett lagstadgat naturskyddsområde kommer att inrättas på Metso-fastigheten, varefter genomförandet av elöverföringen kräver ett undantag från naturskyddsförordningens fridlysningsbestämmelser. Inom Metso-fastigheten finns flera iakttagelser av flygekorrar, i vilket fall konsekvenserna av en eventuell elöverföringsrutt för flygekorrar måste utvärderas särskilt noggrant. Det finns två flygekorreobservationer i vindkraftparkens projektområde. Flygekorrens territorier måste noggrant kartläggas allt eftersom projektet fortskrider. Enligt den revirmodellering av flygekorren som genomfördes i Liito-orava LIFE-projektet finns lämpliga områden för flygekorren särskilt i Aspnäsområdet. Projektområdet ligger på vårflyttrutten för sångsvanar och sädgås, så särskild uppmärksamhet måste ägnas åt bedömningen av fågelpåverkan. Eftersom projektområdet ligger vid fåglarnas flyttsträcka framhålls även vikten av att utvärdera de kombinerade konsekvenserna med andra vindkraftsområden i området.</p>	<p>varattuihin kiinteistöihin. Sähkönsiirtovaihtoehto VE-A:ta harkittaessa tulee huomioida, että maastokäytävän ei tulisi leventyä Metsähallituksen hallinnoiman Metso-kiinteistön suuntaan. Metso-kiinteistöä tullaan perustamaan lakisääteinen luonnonsuojelualue, minkä jälkeen sähkönsiirron toteuttaminen sen lävitse edellyttäisi poikkeusta luonnonsuojelualueen asetuksen rauhoitusmääräyksiin. Metso-kiinteistöllä on useita havaintoja liito-oravasta, jolloin mahdollisen sähkönsiirtoreitin vaikutukset liito-oravaan on arvioitava erityisen huolellisesti. Tuulivoimapuiston hankealueella sijaitsee kaksi liito-oravahavaintoa. Liito-oravien reviirit tulee kartoittaa huolellisesti hankkeen edetessä. Liito-orava-LIFE-hankeessa tehdyn liito-oravan reviirimallinnuksen mukaan sopivia alueita liito-oravalle sijaitsee etenkin Aspnäsin alueella. Hankealue sijaitsee laulujoutsenen ja metsähänhen kevätmuuttoreitillä, jolloin linnustovaikutusten arviointiin tulee kiinnittää erityistä huomiota. Hankealueen sijoituksessa lintujen muuttoreitille korostuu myös yhteisvaikutusten arvioinnin tärkeys alueen muiden tuulivoima-alueiden kanssa.</p>	<p>I MKB:n och planbeskrivningen bedöms även projektets konsekvenser på flygekorrar och flyttfåglar. Det har utförts en flygekorreutredning på området där lämpliga livsmiljöer för flygekorre har kartlagts och beskrivs i samband med MKB-beskrivningen. Vid bedömningen av konsekvenserna beaktas även eventuella samverkningar med andra vindkraftsprojekt i området.</p>	<p>YVA:ssa ja kaavaselostuksessa arvioidaan myös hankkeen vaikutukset liito-oraviin sekä muuttolinnustoon. Alueelle on tehty liito-oravaselvitys, jossa on kartoitettu liito-oravalle sopivat elinympäristöt, jotka kuvataan YVA-selostuksen yhteydessä. Vaikutusten arvioinnissa otetaan huomioon myös mahdolliset yhteisvaikutukset muiden alueen tuulivoimahankeiden kanssa.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
<p>5 L05 Miljöhälsan Kallan /Ympäristö terveys Kallan, 10.8.2023</p>	<p>Under pkt 2.1 Markanvändning och byggd miljö, står det "Enligt Lantmäteriverkets terrängdata finns en fritidsbyggnad på området, vars användningsändamål kommer att ändras." Miljöhälsan Kallan anser att det vore bra att skriva ut till vad användningsändamålet kommer ändras och när.</p> <p>I pkt 3.1 I programmet för deltagande och bedömning nämner man att planeringsarbete påverkar av åtminstone följande riksomfattande mål för områdesanvändningen: de olägenheter för miljön och hälsan som orsakas av buller förebyggs. Miljöhälsan Kallan anser att man även borde nämna blinkningarna/skuggningar och visuella ändringar i landskapet.</p> <p>Under pkt 6.1 Intressenter, borde Miljöhälsan Kallan:s namn finnas under myndigheter.</p> <p>Miljöhälsan Kallan anser att när man klarlagt hur nära närmaste bostadsfastighet ett vindkraftverk placerats, borde skriva in det i programmet för deltagande och bedömning.</p> <p>I övrigt har Miljöhälsan Kallan inga kommentarer om programmet för deltagande och bedömning.</p>	<p>Kohdassa 2.1 Maankäyttö ja rakennettu ympäristö sanotaan "Maanmittauslaitoksen maastotietojen mukaan alueella on lomarakennus, jonka käyttötarkoitus muuttuu." Ympäristöterveys Kallanin mielestä olisi hyvä kirjoittaa, mikä käyttötarkoitus muuttuu ja milloin.</p> <p>Osallistumis- ja arviointiohjelman kohdassa 3.1 mainitaan, että suunnittelutyö vaikuttaa ainakin seuraaviin valtakunnallisiin alueen käytön tavoitteisiin: melun ympäristölle ja terveydelle aiheutuvat haitat estetään. Ympäristöterveys Kallan uskoo, että myös vilkkuminen/varjostus ja visuaaliset muutokset maisemassa on mainittava.</p> <p>Kohdassa 6.1 Sidosryhmät tulisi olla myös Ympäristöterveys Kallan viranomaisten joukossa.</p> <p>Ympäristöterveys Kallan uskoo, että kun on selvitetty, kuinka lähelle tuulivoimala sijoitetaan lähimpään asuinkiinteistöön, se tulisi kirjata osallistumis- ja arviointiohjelmaan.</p> <p>Muuten Ympäristöterveys Kallanilla ei ole kommentteja osallistumis- ja arviointiohjelmasta.</p>	<p>I programmet för deltagande och bedömning i avsnitt 2.1 Markanvändning och byggd miljö samt i planutkastets planbeskrivning kompletteras beskrivningen över den före detta fritidsbostadens ändring. Utöver det har det kompletterats med uppgifter om den närmast belägna bostadshus och fritidshus samt avstånd till närmaste planerade kraftverk.</p> <p>Kompletteringen har gjorts i avsnitt 3.1 Riksomfattande mål för områdesanvändning i PDB:n med de målsättningar som är relevanta för beredning av delgeneralplan för vindkraftverk. "En sund och trygg</p>	<p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohtaan 2.1 Maankäyttö ja rakennettu ympäristö sekä kaavaluonnoksen kaavaselostukseen täydennetään kuvaus kaava-alueelle sijoittuneen entisen lomarakennuksen käyttötarkoituksen muutoksesta. Lisäksi täydennetään lähimpien asuin- ja lomarakennusten sijainti ja etäisyys lähimmistä suunnitelluista voimaloista.</p> <p>OASin kohtaan 3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet lisätään ne alatavoitteet, jotka liittyvät olennaisesti tuulivoimaosayleiskaavan valmisteluun. Tavoitteen "Terveellinen ja turvallinen elinympäristö" alatavoitetta</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
			<p>livsmiljö "kompletteras enligt de riksfattande målen med en formulering om att förutom buller förebyggs olägenheter för hälsan från vibrationer och dålig luftkvalitet samt att "Verksamheter som kan vara hälsoskadliga eller olycksbenägna samt verksamheter som är känsliga lämna ett tillräckligt avstånd eller så hanteras riskerna på ett annat sätt" I målsättningarna finns inte skilt nämnt om skuggeffekter.</p> <p>Därtill har i målsättningen "En livskraftig natur- och kulturmiljö samt naturtillgångar" kompletteras med "Säkerställer att kulturmiljöer</p>	<p>täydennetään valtakunnallisten alueidenkäytötavoitteiden kirjauksella, että melun lisäksi ehkäistään tärinästä ja huonosta ilmanlaadusta aiheutuvia terveyshaittoja ja että "Haitallisia terveysvaikutuksia tai onnettomuusriskejä aiheuttavien toimintojen ja vaikutuksille herkkien toimintojen välille jätetään riittävän suuri etäisyys, tai riskit hallitaan muulla tavoin." Tavoitteissa ei ole mainittu erikseen varjostusväkettä.</p> <p>Lisäksi tavoitteen "Elinvoimainen luonto- ja kulttuuriympäristö sekä luonnonvarat" alle täydennetään alatavoite "Huolehditaan valtakunnalli</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
			<p>som är värdefulla på nationellnivå och naturarvsvärden bevaras.” I PDB:ns avsnitt 6.1 kompletteras förteckningen över myndigheter med Miljöhälsan Kallan / Kallan ympäristöterveys.</p>	<p>sesti arvokkaiden kulttuuriympäristöjen ja luonnonperinnön arvojen turvaamisesta.” OASin kohtaan 6.1 täydennetään osallistettujen viranomaisien luetteloon Miljöhälsan Kallan / Kallan ympäristöterveys.</p>
<p>6 L06 NTM-centralen / ELY-keskus, 9.8.2023</p>	<p>Inom planområdet gäller Österbottens landskapsplan 2040 i Nykarleby området och Södra Österbottens landskapsplan i Kauhava området. Projektet är huvudsakligen beläget i det område som är avsett för vindkraftsproduktion i gällande Österbottens landskapsplan, men den norra delen av projektområdet ligger utanför vindkraftsproduktionsområdet, dit Trådis befintliga vandringsled är anvisad i landskapsplanen. NTM-centralen i Södra Österbottens anger att delgeneralplanen för Dalalandet inte bör överskrida den områdesavgränsning för vindkraftsproduktionen som anges i landskapsplanen. Dessutom bör noteras att Dalalandets område i den pågående landskapsplanen inte är utpekade som område för vindkraftsproduktion. Även Österbottens landskapsplan 2050, som är under arbete, den</p>	<p>Suunnittelualueella on voimassa Pohjanmaan maakuntakaava 2040 Uudenkaarlepyyn alueella sekä Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava Kauhavan alueella. Hanke sijoittuu pääosin voimassa olevassa Pohjanmaan maakuntakaavassa tuulivoimatuotantoon osoitetulle alueelle, mutta hankealueen pohjoisosa sijoittuu tuulivoimatuotantoalueen ulkopuolelle, johon maakuntakaavassa on osoitettu Trådin olemassa oleva vaellusreitti. Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus toteaa, että Dalalandetin osayleiskaavan ei tule ylittää maakuntakaavassa osoitettua tuulivoimatuotannon aluerajausta. Lisäksi on syytä huomioda, että vireillä olevassa maakuntakaavassa Dalalandetin aluetta ei ole osoitettu tuulivoimatuotannon alueeksi. Lähtötietoa-aineistoihin tulee lisätä myös vireillä oleva</p>	<p>I avsnitt 3.2 av deltagande- och bedömningsprogrammet kompletteras informationen om landskapsplaner med kartutdrag och beskrivning av utkastet för Österbottens landskapsplan 2050 samt en beskrivning av förändringen i avgränsningen av tv-området. Dessutom har beskrivningen av de preliminära placeringarna av</p>	<p>Täydennetään osallistettujen arviointisuunnitelman kohtaan 3.2. Maakuntakaavat karttaote ja kuvaus Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksesta ja kuvaus muutoksesta tv-alueen rajauksessa. Lisäksi täydennetty kuvaus kaavan alustavien voimalapaikkojen sijoittumisesta maakuntakaavan tv-alueen sisäpuolelle. Dalalandetin kaavaluonno</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>ikraftvarande landskapsplanen för Södra Österbotten och den under arbete varande landskapsplanen för Södra Österbotten 2050 bör läggas till källdatamaterialet.</p> <p>Vindkraftsområdet Storbödet II (18 kraftverk) har planlagts i projektområdets omedelbara närhet och vindkraftområdet Björkbacken (26 kraftverk), som är i planeringsskede, ligger en kilometer bort. I delgeneralplan för Dalalandet vindkraft ska en bedömning av samverkan (t.ex. synlighetsanalys, visualiseringsbilder) göras för de närliggande projektområdena.</p> <p>Projektets konsekvenser på kulturmiljön värdefullt på landskapsnivå (kulturlandskapet vid Lappo ås nedre lopp) och de byggda miljöerna Kiitola och Kepo, värdefulla på nationell nivå, måste utvärderas. Vid utvärderingen bör särskild uppmärksamhet ägnas på konsekvenserna för landskapet och bevarandet av fastigheternas värden. Planen ska ta hänsyn till de synpunkter som NTM-centralen i Södra Österbottens lämnat om projektets MKB-program.</p>	<p>Pohjanmaan maakuntakaava 2050, voimassa oleva Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava sekä vireillä oleva Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava 2050.</p> <p>Hankealueen välittömään läheisyyteen on kaavoitettu Storbödet II-tuulivoima-alue (18 voimalaa) ja yhden kilometrin etäisyydellä sijaitsee suunnitteluvaiheessa oleva Björkbackenin tuulivoima-alue (26 voimalaa).</p> <p>Dalalandetin tuulivoimaosayleiskaavassa tulee tehdä yhteisvaikutusten arviointi (mm. näkymäalueanalyysi, valokuvasovitteet) läheisten hankealueiden osalta.</p> <p>Hankkeen vaikutukset maakunnallisesti arvokkaaseen kulttuuriympäristöön (Lapuanjoen alajuoksun kulttuurimaisemaan) sekä Kiitolan ja Kepon valtakunnallisesti merkittävään rakennettuun ympäristöön tulee arvioida. Arvioinnissa tulee kiinnittää erityistä huomiota maisemavaikutuksiin sekä kohteiden arvojen säilymiseen. Kaavassa tulee ottaa huomioon Etelä-Pohjanmaan ELY-keskuksen antamat kommentit hankkeen YVA-ohjelmasta.</p>	<p>kraftverken inom landskapsplanens tv-område kompletteras.</p> <p>I planbeskrivningen för Dalalandets planutkast och i miljökonsekvensbeskrivningen som görs parallellt med planen, presenteras en analys av synlighetsområden och visualiseringar där även de närliggande Storbödet vindkraftsområdet och Björkbacken vindkraftsprojektets kraftverk samt de befintliga två kraftverken vid Jeppo modelleras. Dessa projekt beaktas i bedömningen av samverkande konsekvenser i planen och MKB.</p> <p>I planbeskrivningen och MKB-beskrivningen bedöms konsekvenser</p>	<p>ksen kaavaselostuksessa ja kaavan rinnalla tehtävässä YVA-selostuksessa esitetään näkymäalueanalyysi ja havainnekuvat, joissa on mallinnettu myös läheisten Storbödetin tuulivoima-alueen ja Björkbackenin tuulivoimahankeeseen voimalat sekä olemassa olevat Jeppon kaksi voimalaa. Kyseiset hankkeet otetaan huomioon kaavassa ja YVAssa yhteisvaikutusten arvioinnissa. Kaavaselostuksessa ja YVA-selostuksessa arvioidaan vaikutukset maakunnallisesti arvokkaisiin kulttuuriympäristöihin.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
			rna på kulturhistoriskt värdefulla miljöer på landskapsnivå.	
7 L07 Västkus- tens miljöenhet / Länsirannik- on ympäristöy- ksikkö 11.8.2023	Västkustens miljöenhet meddelar att de inte lämnar in utlåtande ang. delgeneralplan för vindkraft i Dalalandet	Länsirannikon ympäristöyksikkö ilmoittaa, ettei anna lausuntoa Dalalandetin tuulivoimaosayleiskaavasta.	Antecknas till känndeom	Merkitään tiedoksi.
8 L08 Vörså kommun, Vöyrin kunta, 27.6.2023	<p>Det kan inledningsvis konstateras att effekterna av Dalalandets vindkraftspark är rätt begränsade för Vörså kommuns del men en del påpekanden är ändå på sin plats.</p> <p>Enligt beskrivningen i PDB:ns inledningskapitel befinner sig ca 90 hektar av projektområdet på fastigheter som hör under Kauhava stad och som utöver det hör till landskapsområdet Södra Österbotten. Dessa marker kommer inte att ingå i själva planen men är en del av generalplanens utredningsområde som planläggningskonsulten här kallar till "planeringsområde". För att minimera risken för missförstånd och sammanblandning mellan "planområde" och "planeringsområde" vore det skäl att överväga att i stället prata om utredningsområde.</p> <p>I kapitel 3.2 beskrivs utförligt hur Österbottens landskapsplan 2040 reglerar markanvändningen inom och i anslutning till det tilltänkta området. Det framförs bland</p>	<p>Aluksi voidaan todeta, että Dalalandetin tuulipuiston vaikutukset ovat Vöyrin kunnan kannalta varsin rajalliset, mutta joitain huomautuksia on kuitenkin paikallaan.</p> <p>OAS:in johdantokappaleen kuvauksen mukaan noin 90 hehtaaria hankealueesta sijaitsee Kauhavan kaupungille kuuluvilla kiinteistöillä, jotka lisäksi kuuluvat Etelä-Pohjanmaan maisema-alueeseen. Nämä maa-alueet eivät sisälly itse suunnitelmaan, vaan ne ovat osa yleiskaavan tutkimusalueetta, jota suunnittelukonsultti kutsuu tässä "planeringsområde". Väärinkäsitysten minimoimiseksi ja käsitteiden (ruotsiksi) "planområde" ja "planeringsområde" sekaantumista ja sen sijaan käyttää sanaa "utredningsområde".</p> <p>Luvussa 3.2 kuvataan yksityiskohtaisesti, miten Pohjanmaan maakuntakaava 2040 säätelee maankäyttöä aiotulla alueella ja sen vieressä. Muun muassa todetaan, että tuulivoima-</p>	<p>De termer som används för att beskriva områdesgränserna i programmet för deltagande och bedömning av planbeskrivningen.</p> <p>Avsnittet 3.2 Landskapsplaner i programmet för deltagandet och bedömning kompletteras karutdraget</p>	<p>Osallistumisen arviointisuunnitelmaan sekä kaavaselostukseen tarkistetaan käytettyjä aluerajauksia kuvaavia termejä.</p> <p>Täydennetään osallistumisen arviointisuunnitelman kohtaan 3.2. Maakuntakaavat karttaote ja kuvaus Pohjanmaan</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>annat att vindkraftsområdet huvudsakligen ligger inom ett område där vindkraftsparker av regional betydelse kan förverkligas. Det här får dock betecknas som ett djärvt påstående med tanke på att den gällande landskapsplanens vindkraftsområdesavgränsning endast täcker in ca 900 hektar av projektområdets areal på 1500 hektar.</p> <p>Enligt MBL § 32 skall landskapsplanen tjäna till ledning när en generalplan utarbetas och enligt miljöförvaltningens anvisningar om planering av vindkraftsutbyggnad är en planlösning i strid med landskapsplanens lösning inte genomförbar. Detta såvida det inte är fråga om en precisering av landskapsplanens områdesreservering eller en välgrundad godtagbar avvikelse. Nykarleby stad bör här ta ställning till ifall det finns fog för den grad av avvikelse från landskapsplan 2040 som vindkraftsprojektet kommer att innebära.</p> <p>Att Österbottens förbund år 2020 inlett arbetet med uppgörandet av Österbottenslandskapsplan 2050 nämns i PDB:n enbart i en mening. Ett av de huvudteman som landskapsplan 2050 fokuserar på är energiförsörjning till vilket vindkraftsfrågan självfallet också räknas. Som utgångspunkt för planeringen utförde förbundet en utslutande geodataanalys. Givna analysparametrar visade att ifrågavarande område har</p>	<p>alue on pääosin alueella, jolla voidaan toteuttaa alueellisesti merkittäviä tuulipuistoja. Tätä voidaan kuitenkin luonnehtia rohkeaksi väitteeksi, kun otetaan huomioon, että nykyisen maakuntakaavan tuulivoima-alueen rajaus kattaa vain noin 900 hehtaaria hankealueen 1 500 hehtaarin pinta-alasta.</p> <p>MRL 32 §:n mukaan maakuntakaavan tulee toimia ohjeena yleiskaavaa laadittaessa, ja ympäristöhallinnon tuulivoimalaajennuksen suunnitteluohjeiden mukaan maakuntakaavan ratkaisun kanssa ristiriitainen kaavoitusratkaisu ei ole toteuttamiskelpoinen. Näin ei ole, ellei kyseessä ole aluevarauksen määrittely maakuntakaavassa tai perustellusti hyväksyttävä poikkeama. Uudenkaarlepyyn kaupungin tulisi ottaa tässä kantaa siihen, onko tuulivoimahankkeen aiheuttama poikkeama vuoden 2040 maakuntakaavasta perusteltua.</p> <p>Se, että Pohjanmaan liitto aloitti vuonna 2020 Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 valmistelutyön, mainitaan OAS:issa vain yhdellä lauseella. Yksi maakuntakaavan 2050 pääteemoista on energiahuolto, johon luonnollisesti lasketaan myös tuulivoimakysymys. Suunnittelun lähtökohtana liitto teki yksinomaisen geodata-analyysin. Annetut analyysiparametrit osoittivat, että kyseisellä alueella on</p>	<p>och beskrivning av utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 samt beskrivning över tv-områdets ändring. Ytterligare en kompletterande beskrivning av de preliminära placeringarna för kraftverken inom tv området i landskapsplanen.</p>	<p>maakuntakaavan 2050 luonnoksesta ja kuvaus muutoksesta tv-alueen rajauksessa. Lisäksi täydennetty kuvaus kaavan alustavien voimalapaikkajen sijoittumisesta maakuntakaavan tv-alueen sisäpuolelle.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>svag potential för vindkraftsetablering och i den slutliga sakkunnighetsbedömningen tillsammans med styrgruppen avfördes det från vidare granskningar. Det här betyder i praktiken att området överhuvudtaget inte finns medtaget i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 som ett tv-betecknat område där vindkraftsparker av regional skala kan anläggas.</p> <p>För projektets vidkommande innebär nyssnämnda faktum att arbetet med generalplanen måste hinna avancera till planförslagets framläggningsskede innan landskapsplan 2050 godkänns för att det ska vara godtagbart att den efterföljer lösningarna i landskapsplan 2040. Enligt den tidsplan som landskapsplaneringen framskrider är avsikten att landskapsplanen ska kunna föras till godkännande under hösten 2024. Med Dalalandsprojektets särdrag i åtanke ter sig den eftersträvade tidtabellen i PDB:n som föga realistisk. Det vore därför rekommendabelt med ett utredningsalternativ där vindkraftsantalet möjliggör ett förverkligande utan att landskapsplanens medgivande behövs.</p> <p>I söder angränsar planområdet till landskapet Södra Österbotten och det ligger således i rå med grannlandskapets landskapsplan. Av okänd anledning nämns detta bara kort i programmet men det får anses som befogat att avsnittet om landskapsplaner</p>	<p>heikko potentiaali tuulivoiman rakentamiselle ja lopullisessa asiantuntija-arvioinnissa se poistettiin yhdessä ohjausryhmän kanssa jatkoselvityksistä. Käytännössä tämä tarkoittaa sitä, että alue ei ole lainkaan mukana Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 luonnoksessa tv-alueena, jonne voidaan rakentaa alueellisia tuulipuistoja.</p> <p>Hankkeen osalta edellä mainittu seikka tarkoittaa sitä, että yleiskaavatyössä tulee olla aikaa edetä kaavaehdotuksen esitysvaiheeseen ennen maakuntakaavan 2050 hyväksymistä, jotta se voi hyväksyä maakuntakaavan 2040 ratkaisujen noudattamisen. Maakuntakaavoituksen etenevän aikataulun mukaan maakuntakaava on tarkoitus saada hyväksyttäväksi syksyn 2024 aikana. Dalalandetin hankkeen erityispiirteet huomioon ottaen OAS:issa tavoiteltu aikataulu vaikuttaa epärealistiselta. Tästä syystä olisi suotavaa saada selvitysvaihtoehto, jossa tuulivoimaloiden määrä mahdollistaa toteuttamisen ilman maakuntakaavan sallimista.</p> <p>Kaava-alue rajoittuu etelässä Etelä-Pohjanmaan maakuntaan ja on siten ristiriidassa naapurimaakunnan maakuntakaavan kanssa. Tämä on tuntemattomasta syystä mainittu ohjelmassa vain lyhyesti, mutta voidaan pitää perusteltuna, että maakuntakaavoja koskevaa osiota täydennetään vastaavalla kuvauksella kuin</p>	<p>Planutkastet och planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning och kartutdrag över Södra Österbottens landskapsplan och planområdet s placering i förhållande till landskapsplanen</p>	<p>Kaavaluonnoksen kaavaselostukseen täydennetään kuvaus ja karttaote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta ja kaava-alueen sijoittumisesta maakuntakaavaan nähden.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>kompletteras med en likadan beskrivning såsom för Österbottens landskapsplan 2040.</p> <p>Kartbild 3.3 och tabellen under rubriken om övriga vindkraftverk behöver till vissa delar korrigeras och kompletteras. Kartan utvisar med olika färgmarkeringar vilka vindkraftsprojekt som är planlagda, under planering och i produktion inom en 30 km radie från Dalalandet. I översiktskartor av det här slaget brukar det även anges med en skild färgmarkering vilka områden som är under uppbyggnad. För helhetsbildens skull är det här relevant info som bör infogas i kartan. Av de områden som täcks in av kartan är Mörknässkogen, Trollkullen, Sandbacka och Storbötet på Nykarlebysidan under uppbyggnad.</p> <p>Vad gäller projektens kraftverksantal kan det noteras att den lagakraftvunna generalplanen för vindkraftsprojektet Söderskogen medger byggande av 7 st. vindkraftverk och Lotlax-projektet har i dagsläget godkända tillstånd för 2 st. vindkraftverk.</p> <p>Det under planering varande projektet Öland i Kaitsor med 5 st. vindkraftverk saknas helt i kartan. Likaså det enskilda projektet Norrkangan med lagakraftvunna beslut mellan Sandbacka och Norrpig fattas i kartbild. Sedan kan det vara en definitionsfråga ifall om projektet Vargitmossen mellan Storbacken och Mörknässkogen också borde</p>	<p>Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 osalta.</p> <p>Karttakuvaa 3.3 ja muita tuulivoimahankkeita koskevan otsikon alla olevaa taulukkoa on korjattava ja täydennettävä tietyiltä osin. Kartta näyttää eri värimerkinöin mitkä tuulivoimahankkeet ovat kaavoitettu, suunnitteilla ja tuotannossa 30 km säteellä Dalalandetista. Tällaisissa yleiskuvakartoissa on yleensä myös merkitty erillisellä värimerkinöllä, mitkä alueet ovat rakenteilla. Kokonaiskuvan vuoksi tämä on olennaista tietoa, joka kannattaa lisätä karttaan. Kartan kattamista alueista Mörknässkogen, Trollkullen, Sandbacka ja Storbötet Nykarlebyn puolella ovat rakenteilla.</p> <p>Hankkeen voimalaitosten lukumäärästä voidaan todeta, että Söderskogenin tuulivoimahankkeelle laillisesti hyväksytty yleissuunnitelma mahdollistaa 7 yksikön rakentamisen. tuulivoimaloilla ja Lotlax-hankkeella on tällä hetkellä hyväksytyt luvat 2 tuuliturbiinit.</p> <p>Suunnitteilla oleva hanke Öolannissa Kaitsorissa 5 kpl tuuliturbiinit puuttuvat kartalta kokonaan. Samoin Sandbackan ja Norrpigin välinen yksittäinen hanke Norrkangan juridisesti sitovin päätöksineen on otettu huomioon karttakuvassa. Sitten voi olla määrittelykysymys, että Storbackenin ja Mörknässkogenin välinen Vargitmossen-hanke myös</p>	<p>I PDB kompletteras enligt utlåtandet gällande övriga vindkraftsprojekt i kartan i avsnitt 3.4 och tabellen i avsnitt 3.1. Ska läggas projekt som är under konstruktion och och antalet kraftverk.</p>	<p>Täydennetään OAS:in karttaa 3.4. ja taulukkoa 3.1. muista tuulivoimahankeista lausunnon mukaisesti. Täydennetään rakenteilla olevat hankkeet ja voimaloiden määrät.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>inkluderas i kartan. I det projektet eftersträvas 9 st. vindkraftverk men det har ännu inte hunnit till PDB-behandling.</p> <p>I övrigt önskas att kommunen tillsänds inbjudan till det myndighetsråd som enligt PDB:n skall hållas innan framläggning av planutkastet.</p>	<p>sisällytetään karttaan. Siinä projektissa 9 kpl tuulivoimaloita, mutta sen OAS ei ole vielä ehtinyt käsittelyyn.</p> <p>Muilta osin toivotaan, että kunnalle lähetetään kutsu viranomaisneuvotteluun, joka on OAS:n mukaan pidettävä ennen kaavaehdotuksen esittelyä.</p>	<p>Vörå kommun antecknas som intressent i PDB:n</p>	<p>Vöyrin kunta merkitään OAS:issa listattuihin osallisiin.</p>
<p>9 L09 Österbottens förbund / Pohjanmaan liitto, 7.7.2023</p>	<p>Delgeneralplanen ligger inom området för Österbottens landskapsplan 2040, som trädde i kraft 11.9.2020. I Österbottens landskapsplan 2040 anvisas ett område lämpligt för vindkraftverk (tv1-Björkbacken 3). Inom tv-1 området finns en riktgivande friluftsled (Trådi vandningsled) samt ett flertal fornlämningar. Intill området finns bland annat en kulturmiljö som är värdefull på landskapsnivå (Kulturlandskapet vid Lappo ås nedre lopp) och byggda kulturmiljöer av riksintresse (Bruksherrgårdarna i Österbotten, Keppo och Kiitola).</p> <p>Som bäst pågår utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 och ett planutkast hölls framlagt våren 2023. Energiförsörjning och stenmaterialförsörjning är de teman som i första hand uppdateras. Målsättningen är att landskapsfullmäktige godkänner landskapsplanen i slutet av år 2024. I utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 har avgränsningen för tv-1 området Björkbacken 3 ändrat så att området för vindkraftverk är mindre (tv2-Storbötet).</p>	<p>Osayleiskaava sijoittuu 11.9.2020 voimaan tulleen Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 piiriin. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 on varattu tuulivoimaloille sopiva alue (tv1-Björkbacken 3). Tv-1-alueella on ohjeellinen ulkoilureitti (Trådivaellusreitti) ja useita muinaisjäänöksiä. Alueen vieressä on mm. maakuntatasolla arvokas kulttuuriympäristö (kulttuurimaisema Lapuanjoen alajuoksulla) ja valtakunnallisesti tärkeät rakennetut kulttuuriympäristöt (Pohjanmaan maatilakartanot, Keppo ja Kiitola).</p> <p>Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 kehittäminen on parhaimmillaan käynnissä ja kaavaluonnos esiteltiin keväällä 2023. Energiahuolto ja kiviaineshuolto ovat teemoja, joita ensisijaisesti päivitetään.</p> <p>Tavoitteena on, että maakuntavaltuusto hyväksyy maakuntakaavan vuoden 2024 lopussa. Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 -luonnoksessa tv-1-alueen Björkbacken 3 rajausta on muutettu siten, että tuuliturbiinien alue on pienempi (tv2- Storbötet).</p>	<p>I planutkastets planbeskrivning och i miljökonsekvensbedömningens beskrivningen (MKB), som utförs vid sidan om planläggningen, beskrivs området värdefulla landskapsområden och kulturmiljöobjekt samt bedöms planens och projektets landskapskonsekvenser på dessa objekt och områdets landskap generellt.</p> <p>Avsnittet 3.2 Landskapsplaner i programmet för deltagandet och bedömning kompletteras kartutdraget och beskrivning</p>	<p>Kaavaluonnoksen kaavaselostuksessa ja kaavoituksen rinnalla samaan aikaan tehtävässä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa kuvataan alueen arvokkaat maisema-alueet ja kulttuuriympäristön kohteet sekä arvioidaan kaavan ja hankkeen maisemavaikutukset näille kohteille ja alueen maisemalle yleisesti.</p> <p>Täydennetään osallistumis- ja arviointisuunnitelman kohtaan 3.2. Maakuntakaavat karttaote ja kuvaus Pohjanmaan maakuntaka</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>Österbottens landskapsplan 2040 redogörs väl i programmet för deltagande och bedömning. Vid uppgörande av delgeneralplanen skulle det utöver de beteckningar som berör projektområdet även vara viktigt att beskriva på vilket sätt den valda planlösningen beaktar landskapsplanens målsättningar. Som framkommer ovan pågår utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050, vilket bör kompletteras till planhandlingarna. Med tanke på att en del av planläggningsområdet berör Kauhava stad skulle det också vara viktigt att lyfta fram Södra Österbottens landskapsplan, både nuvarande landskapsplan och den plan som är under arbete.</p> <p>Enligt tidtabellen som presenteras i programmet för deltagande och bedömning pågår planens förslagsskede fram till september 2024, varefter delgeneralplanen godkänns hösten 2024/vintern 2025. Utarbetandet av Österbottens landskapsplan 2050 pågår parallellt med delgeneralplanprocessen. Brukligt är att följa den landskapsplan som gäller då delgeneralplanförslaget är framlagt.</p> <p>Österbottens förbund konstaterar att planläggningsområdet är betydligt större än det vindkraftsområde som anvisas i Österbottens landskapsplan 2040. Österbottens förbund har i sitt utlåtande om MKB-</p>	<p>Pohjanmaan maakuntakaava 2040 on hyvin selitetty osallistumis- ja arviointiohjelmassa. Osayleissuunnitelmaa laadittaessa olisi hankealueeseen vaikuttavien merkintöjen lisäksi tärkeää kuvata, miten valittu layout ottaa huomioon maakuntakaavan tavoitteet. Kuten edellä on kerrottu, Pohjanmaan maakuntakaavan 2050 laatiminen on käynnissä, jota tulee täydentää kaavoitusasiakirjoihin. Koska osa kaavoitusalueesta koskee Kauhavan kaupunkia, olisi myös tärkeää nostaa esiin Etelä-Pohjanmaan maakuntakaava, sekä nykyinen maakuntakaava että työn alla oleva maakuntakaava.</p> <p>Osallistumis- ja arviointisuunnitelmassa esitetyn aikataulun mukaan kaavan ehdotusvaihe kestää syyskuuhun 2024, jonka jälkeen osayleiskaava hyväksytään syksyllä 2024/talvi 2025. Pohjanmaan maisemakaavan 2050 kehittäminen etenee rinnakkain kaavan kanssa. osittainen yleissuunnitelmaprosessi. Osayleiskaavaesitystä esitettäessä on tapana noudattaa voimassa olevaa maakuntakaavaa.</p> <p>Pohjanmaan liitto toteaa, että kaavoitusalue on huomattavasti suurempi kuin Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 määritelty tuulivoima-alue. Pohjanmaan liitto on YVA-ohjelmaa koskevassa lausunnossaan korostanut, että YVA-menettelyyn tulee sisällyttää myös vaihtoehto,</p>	<p>av utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 samt beskrivning över tv-områdets ändring. Ytterligare en kompletterande beskrivning av de preliminära placeringarna för kraftverken inom tv-området i landskapsplanen.</p> <p>Planutkastet och planbeskrivningen kompletteras med en beskrivning och kartutdrag över Södra Österbottens landskapsplan och planområdets placering i förhållande till landskapsplanen.</p>	<p>avan 2050 luonnoksesta ja kuvaus muutoksesta tv-alueen rajauksessa. Lisäksi täydennetty kuvaus kaavan alustavien voimalapaikkojen sijoittumisesta maakuntakaavan tv-alueen sisäpuolelle.</p> <p>Lisäksi kaavaluonnoksen kaavaselostukseen täydennetään kuvaus ja karttaote Etelä-Pohjanmaan maakuntakaavasta ja kaava-alueen sijoittumisesta maakuntakaavaan nähden.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>programmet lyft fram att MKB-förfarandet också borde innefatta ett alternativ där vindkraftverken placeras inom landskapsplanens anvisade vindkraftsområde.</p> <p>Som framkommer ovan är området för vindkraftverk mindre i utkastet till Österbottens landskapsplan 2050 än i Österbottens landskapsplan 2040. Ändringen innebär att Dalalandets vindkraftsprojekt faller utanför tv-områdets avgränsning. Orsaken till att avgränsningen ändrat är att den rovfågelutredning som ligger till grund för planen visar att riskgränsen för en sensitiv art överskrids ifall alla de vindkraftsområden som ingår i utredningen skulle förverkligas. Rovfågelutredningen baseras på modelleringar utgående från tillgängliga utgångsuppgifter om respektive art. Utredningen omfattar inte några fältundersökningar. (Tuulivoiman vaikutukset maa- ja merikotkaan sekä sääkseen Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla - Tikkanen, Ekblad och eTuohimaa, 2022). Österbottens förbund vill lyfta fram att de vindkraftsområden som anvisas i landskapsplanen är baserade på utredningar som omfattar hela landskapet. Vid en fortsatt planering av Dalalandets vindkraftsprojekt utgår förbundet från att konsekvenserna för rovfågel utreds och beaktas i tillräcklig utsträckning.</p> <p>Planläggningsområdets norra del berörs av en i landskapsplanen anvisad riktgivande friluftsled. Vid</p>	<p>jossa tuulivoimalat sijoitetaan maakuntakaavassa määritellylle tuulivoima-alueelle.</p> <p>Kuten yllä on esitetty, tuulivoimaloiden alue on Pohjanmaan maakuntakaavaehdotuksessa 2050 pienempi kuin Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040. Muutos tarkoittaa, että Dalalandetin tuulivoimahanke jää tv-alueen rajojen ulkopuolelle. Rajauksen muutoksen syynä on se, että kaavan taustalla oleva petolintutkimus osoittaa, että herkün lajin riskiraja ylittyisi, jos kaikki tutkimukseen kuuluvat tuulivoima-alueet toteutuisivat. Petolintutkimus perustuu mallinnukseen, joka perustuu kunkin lajin saatavilla oleviin perustietoihin. Selvitys ei sisällä kenttätutkimuksia. (Tuulivoiman vaikutukset maa- ja merikotkaan sekä sääkseen Pohjanmaalla, Etelä- ja Keski-Pohjanmaalla - Tikkanen, Ekblad ja Tuohimaa, 2022). Pohjanmaan Liitto haluaa korostaa, että maakuntakaavassa määritellyt tuulivoima-alueet perustuvat koko maakunnan kattaviin tutkimuksiin. Dalalandetin tuulivoimahankeen jatkosuunnittelussa liitto olettaa, että vaikutukset petolintuihin selvitetään ja otetaan riittävässä määrin huomioon.</p> <p>Kaavoitusalueen pohjoisosaan sijoittuu maakuntakaavaan merkitty ohjeellinen ulkoilureitti.</p>	<p>Under den miljökonsekvensbedömning (MKB) som görs parallellt med planläggningen genomförs fågelutredningar och bedömningar av projektets påverkan på rovfåglar, vilka beskrivs i MKB-rapporten och planbeskrivningen. I planbeskrivningen och MKB-rapporten bedöms även konsekvenserna på utflyktsleder och fornlämningar samt sammantagna konsekvenser med andra projekt.</p>	<p>Kaavoitukseen rinnalla samaan aikaan tehtävässä ympäristövaiikutusten arvioinnissa (YVA) tehdään linnustoselvitys yksiä ja arvioidaan hankkeen vaikutukset petolinnuille, mitkä kuvataan YVA-selostuksessa ja sekä kaavaselostuksessa. Kaavaselostuksessa ja YVA-selostuksessa arvioidaan myös vaikutukset retkeilyreiteille ja muinaismuistioille sekä yhteisvaikutukset muiden hankkeiden kanssa.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>planeringen av vindkraftverken bör hänsyn tas till de behov som områdets användning för rekreation medför. Inom projektområdet finns även många fasta fornlämningar som bör beaktas vid utarbetandet av delgeneralplanen.</p> <p>I planläggningsområdets närhet är flera andra vindkraftsprojekt i olika skeden av förverkligande och de sammanlagda konsekvenserna vindkraftsområdena likväl som elöverföringen ger upphov till bör utredas och beaktas vid utarbetandet av delgeneralplanen.</p> <p>Österbottens förbund vill lyfta fram vikten av samarbete vindkraftsprojekten emellan vid planering och förverkligande av vindkraftsparkerna och deras elöverföring. I Österbottens landskapsplan 2040 rekommenderas att jordkabel används i mån av möjlighet.</p> <p>Österbottens förbund har i övrigt inget att påpeka om programmet för deltagande och bedömning om delgeneralplanen för vindkraft i Dalalandet men konstaterar att delgeneralplanens områdesavgränsning inte överensstämmer med Österbottens landskapsplan 2040.</p>	<p>Tuulivoimaloita suunniteltaessa tulee ottaa huomioon tarpeet, joita alueen virkistyskäyttö tuo mukanaan. Hankealueella on myös monia kiinteitä muinaisjäänöksiä, jotka tulee ottaa huomioon osayleiskaavaa laadittaessa.</p> <p>Suunnittelualueen läheisyydessä on useita muita tuulivoimahankkeita eri toteutusvaiheissa ja tuulivoima-alueiden sekä sähkönsiirron aiheuttamat yhteisvaikutukset tulee selvittää ja ottaa huomioon osayleiskaavaa laadittaessa. Pohjanmaan liitto haluaa korostaa tuulivoimahankkeiden välisen yhteistyön merkitystä tuulipuistojen suunnittelussa ja toteutuksessa sekä niiden sähkönsiirroissa. Pohjanmaan maakuntakaavassa 2040 suositellaan maakaapeleiden käyttöä aina kun se on mahdollista.</p> <p>Pohjanmaan liitolla ei muuten ole kommentoitavaa Dalalandetin tuulivoimaosayleiskaavan osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan, mutta toteaa, että osayleiskaavan aluerajoitus ei ole Pohjanmaan maakuntakaavan 2040 mukainen.</p>		
<p>10 L10 Österbotte ns musemu / Pohjanmaa n museo, 11.8.2023</p>	<p>Museet konstaterar att den väntar på resultatet av miljökonsekvensbedömninge n men har inte något att anmärka på PDB:n (9.5.2023).</p>	<p>Museo toteaa odottavansa ympäristövaikutusten arvioinnin tuloksia, mutta sillä ei ole mitään kommentoitavaa osallistumis- ja arviointisuunnitelmaan.</p>	<p>Noteras för kännedom</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
<p>11 L11 Österbotte ns räddningsv erk / Pohjanmaa n pelastuslait os, 21.6.2023</p>	<p>1. Räddningsverket påpekar viktigheten med en projektspecifik riskanalys gällande iskast, brandrisker och olycksrisker med därpå tillhörande utredning (brandteknisk-/säkerhetsteknisk utredning) eftersom planen efter godkännande kan, baserat på MBL § 77 användas som grund för beviljande av bygglov. I utredningen bör det framgå hur de i riskanalysen nämnda riskerna hanteras, så att man kan bedöma om de i bygglovet presenterade skyddsåtgärderna är tillräckliga i samband med att bygglov beviljas.</p> <p>2. Enligt räddningsverkets vetenskap innehåller kraftverk olika och relativt stora mängder kemikalier som kan vara skadligt för miljön. På grund av planens omfång finns det skäl att senast i bygglovsskedet reda ut om verksamhetsidkaren är skyldig att göra en anmälan till räddningsmyndigheten om liten industriell användning och lagring av farliga kemikalier enligt lagen om säkerhet vid hantering av farliga kemikalier och explosiva varor 390/2005. (390/2005).</p> <p>3. Räddningsmyndigheten påminner om att räddningsverket inte har möjlighet att släcka en eventuell brand i vindkraftverk. Detta medför att ägaren och verksamhetsidkaren för egen del är ansvarig att på området förebygga olyckor och minska följderna av en eventuell olycka genom att med egen beredskap</p>	<p>1. Pelastuslaitos huomauttaa hankekohtaisen jääheittoa, paloriskejä ja onnettomuusriskejä koskevan riskianalyysin tärkeydestä ja siihen liittyvän tutkinnasta (palotekniikan/turvallisuustekniikan tutkinnan), koska kaava voi hyväksynnän jälkeen käyttää MRL:n 77 §:n mukaan rakennusluvan myöntämisen perusteena. Selvityksen tulee osoittaa, miten riskianalyysissä mainittuja riskejä käsitellään, jotta voidaan arvioida, ovatko rakennusluvassa esitetyt suojaustoimenpiteet riittävät rakennusluvan myöntämisen yhteydessä.</p> <p>2. Pelastuslaitoksen tietojen mukaan voimalaitokset sisältävät erilaisia ja suhteellisen suuria määriä ympäristölle haitallisia kemikaaleja. Suunnitelman laajuudesta johtuen on syytä selvittää viimeistään rakennuslupavaiheessa, onko toiminnanharjoittaja velvollinen tekemään pelastusviranomaiselle ilmoituksen vaarallisten kemikaalien vähäisestä teollisesta käytöstä ja varastoinnista lain mukaan. Turvallisuudesta vaarallisten kemikaalien ja räjähtävien aineiden käsittelyssä 390/2005. (390/2005).</p> <p>3. Pelastusviranomaisen muistuttaa, että pelastuslaitoksella ei ole kykyä sammuttaa mahdollista tuuliturbiinin tulipaloa. Tämä tarkoittaa, että omistaja ja toiminnanharjoittaja ovat henkilökohtaisesti vastuussa alueen onnettomuuksien</p>	<p>Noteras för kännedom</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>ansvara för säkerheten i vindkraftsparken. Räddningsverket påminner om att den egna beredskapen även skall beaktas då kraftverkens säkerhetsteknik planeras. (379/2011 14 §, 82 §)</p> <p>4. Enligt räddningsverkets vetskap ställs det på gund av den egna beredskapen höga krav på säkerhetstekniken i ett vindkraftverk, och räddningsverket anser att säkerhetstekniken i kraftverket och på området bör specificeras i planprocessen. Som allmän grund kan användas Finanssiala - "Tuulivoimalan vahingontorjunta Turvallisuusohje 2017", där anvisningar om bland annat brandlarm, släckningsanläggning och primärsläckningsutrustning nämns.</p> <p>5. Det finns risk för isbildning på vindkraftverken. Enligt den information som räddningsmyndigheterna innehar framkommer fall där is slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Utöver problematiken med isbildning finns det även risk för brand. Vid bränder har konstaterats att delar från kraftverket slungats upp till 500 m från vindkraftverket. Räddningsmyndigheten anser därför att inga byggnader, friluftsleder eller övriga allmänna vistelseområden bör finnas närmare än 600 m från kraftverken.</p>	<p>ehkäisystä ja mahdollisen onnettomuuden seurausten vähentämisestä vastaamalla tuulipuiston turvallisuudesta omalla valmiudellaan. Pelastusvirasto muistuttaa, että voimalaitosten turvallisuustekniikkaa suunniteltaessa on otettava huomioon myös oma varautuminen. (379/2011 14 §, 82 §)</p> <p>4. Pelastuslaitoksen tietämyksen mukaan tuulivoimalaitoksen turvallisuustekniikalle asetetaan korkeat vaatimukset sen omasta valmiudesta johtuen ja pelastuslaitoksen näkemyksen mukaan turvallisuustekniikka voimalaitoksella ja alueella tulisi tarkentaa suunnitteluprosessissa. . Yleisenä lähtökohtana voidaan käyttää Finanssiala - "Tuulivoimalan vahingontorjunta Turvallisuusohje 2017", jossa mainitaan ohjeet muun muassa palohälyttimistä, sammutusjärjestelmistä ja ensisammutuslaitteista.</p> <p>5. Tuulivoimaloissa on jäätymisvaara. Pelastusviranomaisen tietojen mukaan on tapauksia, joissa jäätä on sinkoutunut jopa 500 metrin päähän tuulivoimalaitoksesta. Jään muodostumisongelman lisäksi on olemassa myös tulipalon vaara. Tulipalojen sattua on todettu, että voimalaitoksen osat ovat sinkoutuneet jopa 500 metrin päähän tuulivoimalaitoksesta. Pelastusviranomaisen katsookin, että rakennuksia, ulkopolkuja tai muita julkisia</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>6. För kraftverksområdet i helhet bör uppgöras en räddningsplan. (379/2011 15 §)</p> <p>7. För projektet skall uppgöras ett objektskort enligt räddningsverkets anvisningar. (379/2011 9 §, 14 §)</p>	<p>tiloja ei saa olla lähempänä kuin 600 metriä voimalaitoksista.</p> <p>6. Pelastussuunnitelma tulee tehdä koko voimalaitosalueelle (379/2011 15 §)</p> <p>7. Hanketta varten on laadittava kohdekortti pelastuslaitoksen ohjeiden mukaisesti. (379/2011 9 §, 14 §)</p>		
<p>12 L12 2.Logistikk egementet / 2.Logistiikk arykmentti, 2.8.2023</p>	<p>Försvarsmakten är en intressent och ger utlåtanden i olika faser av projektet.</p> <p>Försvarsmakten anför att vid planeringen av markanvändningen ska försvarets utvecklingsbehov och verksamhetsmöjligheter tryggas med stöd av 4a § markanvändnings- och bygglagen. Försvarets behov ska också beaktas som en del av det nationella markanvändningsmålet för en hälsosam och säker livsmiljö.</p> <p>Den mest betydande och omfattande konsekvensen av vindkraftverk är på de sensorsystem som används av försvarsmakten vid områdesövervakning. Detta kan få betydande konsekvenser på utförandet av försvarsmaktens lagstadgade områdesbevakningsuppdrag (Lag om försvarsmakten 551/2007 och Territorialövervakningslag 755/2000).</p> <p>Vindkraftverkens konsekvenser på försvarsmaktens verksamhet utvärderas utifrån Huvudstaben uppfattning om vindkraftsprojektets acceptans. Projektet måste få ett positivt utlåtande om acceptans från Huvudstaben</p>	<p>Puolustusvoimat on osallinen ja lausuu kaavahankkeen eri vaiheissa.</p> <p>Puolustusvoimat toteaa, että alueidenkäytön suunnittelussa maanpuolustuksen kehittämistarpeet ja toimintamahdollisuudet tulee turvata maankäyttö- ja rakennuslain 4 a § perusteella.</p> <p>Maanpuolustuksen tarpeet tulee myös huomioida osana terveellistä ja turvallista elinympäristöä koskevaa valtakunnallista alueidenkäyttötavoitetta.</p> <p>Merkittävin ja laaja-alaisin tuulivoimaloista aiheutuva vaikutus kohdistuu puolustusvoimien aluevalvonnassa käyttämiin sensorijärjestelmiin. Tällä voi olla merkittäviä vaikutuksia puolustusvoimien lakisääteisen aluevalvontatehtävän suorittamiselle (Laki puolustusvoimista 551/2007 ja aluevalvontalaki 755/2000).</p> <p>Tuulivoimaloiden vaikutuksia Puolustusvoimien toimintaan arvioidaan perustuen Pääesikunnan lausuntoon tuulivoimahankkeen hyväksyttävyydestä. Hankkeelle tulee saada ajantasaisiin hanketietoihin</p>	<p>I avsnittet 3.1 Riksomfattande målen för områdesanvändning i programmet för deltagande och bedömning, kompletteras målet "En sund och trygg livsmiljö" med delmålet "Samhällets totala säkerhetsbehov, särskilt behoven inom försvar och gränskontroll, beaktas och tillräckliga regionala utvecklingsmöjligheter och verksamhetsmöjligheter säkerställs för dem."</p>	<p>Osallistumista ja arviointisuunnitelman kohtaan 3.1. Valtakunnalliset alueidenkäyttötavoitteet täydennetään tavoitteen "Terveellinen ja turvallinen elinympäristö" alataavoitteeksi valtakunnallisten alueidenkäyttötavoitteiden kirjaus "Otetaan huomioon yhteiskunnan kokonaisturvallisuuden tarpeet, erityisesti maanpuolustuksen ja rajavalvonnan tarpeet ja turvataan niille riittävät alueelliset kehittämisedellytykset ja</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>baserat på uppdaterad projektinformation innan planen godkänns. Vid behov ska en bedömning av projektets konsekvenser för sensorer med VTT utföras. En bedömning av behovet av en mer detaljerad utredning görs av Huvudstaben (operativa avdelningen) efter att ha erhållit nödvändig detaljerad information (maximala totalhöjder på vindkraftverk, platser (koordinater) och antal) för de planerade vindkraftverken. Vindkraftsoperatören eller planläggaren ansvarar för att fastställa konsekvenserna för sensorer.</p> <p>Ett nytt utlåtande om acceptans och utredningsbehov ska inhämtas från Huvudstaben, om antalet implementerade vindkraftverk i projektet är större, vindkraftverken är mer än 10 meter högre eller placeringen skiljer sig med mer än 100 meter från uppgifterna enligt acceptansutlåtandet.</p> <p>Mindre förändringar än ovan nämnda ombeds informeras Huvudstabens operativa avdelning.</p>	<p>perustuva, myönteinen Pääesikunnan hyväksyttävyytyslausesto ennen kaavan hyväksymistä. Tarvittaessa hankkeesta tulee tehdä sensorivaikutusten arviointi VTT:llä. Arvion tarkemman selvityksen tekemisen tarpeesta tekee Pääesikunta (operatiivinen osasto) saatuaan tarvittavat tarkemmat tiedot (tuulivoimaloiden maksimikokonaiskorkeudet, sijoituspaikat (koordinaatit) ja lukumäärät) suunnitelluista tuulivoimaloista. Sensorivaikutusten selvittämisestä vastaa tuulivoimatoimija tai kaavoittaja.</p> <p>Pääesikunnalta tulee saada uusi lausunto hyväksyttävyydestä ja selvitystarpeista, jos hankkeessa toteutettavien tuulivoimaloiden lukumäärä on suurempi, tuulivoimalat ovat yli 10 metriä korkeampia tai sijoittelu poikkeaa yli 100 metriä hyväksyttävyytyslauseston mukaisista tiedoista.</p> <p>Edellä mainittua pienemmistä muutoksista pyydetään tiedottamaan Pääesikunnan operatiivista osastoa.</p>	<p>För de vindkraftsplatser som planen föreskriver begärs ett utlåtande från Forsvarsmaktens Huvudstab om godkännandet av vindkraftsprojektet.</p> <p>I planen begränsas tillåtna förflyttningar för de riktlinjegivande placeringarna av vindkraftverk till högst 100 meter.</p>	<p>toimintamahdollisuudet.” Kaavan mukaisille voimalasijainneille haetaan Puolustusvoimien Pääesikunnan lausunto tuulivoimahankeeseen hyväksyttävyydestä.</p> <p>Kaavassa rajataan tuulivoimaloiden ohjeellisten sijaintien sallima siirtymä enintään 100 metriin.</p>
<p>13 L13 Fingrid, 26.6.2023</p>	<p>Fingrid Oyj tackar för möjligheten att kommentera projektet. Här ger Fingrid ett samlat utlåtande om MKB-programmet och PDB-fasen. Fingrid Oyj är ett nationellt nätbolag som ansvarar för att Finlands elsystem fungerar i enlighet med villkoren i det elnätstillstånd som beviljats enligt elmarknadslagen. Bolaget ska långsiktigt sköta de skyldigheter som elmarknadslagen kräver så</p>	<p>Fingrid Oyj kiittää mahdollisuudesta lausua hankkeesta. Fingrid antaa tässä yhdenyhteisen lausunnon YVA-ohjelma- ja OAS-vaiheesta.</p> <p>Fingrid Oyj on valtakunnallinen kantaverkkoyhtiö, joka vastaa Suomen sähköjärjestelmäntoimivuudesta sähkömarkkinalain perusteella sille myönnetyn sähköverkkoluvan ehtojenmukaisesti. Yhtiön on</p>	<p>Noteras för kännedom</p> <p>I MKB-beskrivningen preciseras beskrivningen samt med den karta presentera linjedragningen till Sandås elstation för den yttre</p>	<p>Merkitään tiedoksi.</p> <p>Tarkennetaan YVA-selostukseen ulkoisen sähkönsiirron vaihtoehdon VE-A kuvausta sekä kartalla esitettyä reittilinjausta</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>att stamnätet är tillförlitligt och har tillräcklig överföringskapacitet. Stamnätsföretaget har skyldighet att utveckla och ansluta nätet enligt elmarknadslagen. Nätföretaget ska på begäran och mot skälig ersättning ansluta till sitt nät de elförbrukningsplatser och elproduktionsanläggningar som uppfyller de tekniska kraven inom sitt verksamhetsområde. Anslutningar till stamnätet ska uppfylla de tekniska krav som anges i Fingrids allmänna anslutningsvillkor (YLE). Att följa anslutningsvillkoren säkerställer den tekniska kompatibiliteten hos systemen. De definierar också de avtalsanslutande parternas rättigheter och skyldigheter när det gäller anslutningen. Utöver de allmänna villkoren för anslutning ska kraftverk uppfylla Fingrids systemtekniska krav (VJV). Kunden, tillsammans med parterna direkt eller indirekt anslutna till sitt elnät, säkerställer att deras elnät och tillhörande utrustning även uppfyller anslutningsvillkoren och systemtekniska krav för stamnätet. Varje anslutning avtalas i ett separat anslutningsavtal från fall till fall. Kopplingen presenteras så att "i den preliminära elöverföringsplanen överförs elen till nordvästra sidan av projektområdet till Herrfors elöverföringsnät till Sandåsen elstation". Det måste finnas en liten felaktighet i detta uttryck (kanske avsikten var att uttrycka att elen överförs via</p>	<p>hoidettava sähkömarkkinalain edellyttämät veloitteet pitkäjärteisesti siten, että kantaverkko on käyttövarma ja siirtokyvyltään riittävä. Kantaverkkoyhtiöllä on sähkömarkkinalaissa määritelty verkon kehittämis- ja liittämiselvollisuus. Verkonhaltijan tulee pyynnöstä ja kohtuullista korvausta vastaan liittää verkkoonsa tekniset vaatimukset täyttävät sähkönkäyttöpaikat ja sähköntuotantolaitokset toiminta-alueellaan. Kantaverkkoliityntöjen tulee täyttää tekniset vaatimukset, jotka on esitetty Fingridin yleisissä liittymisehdoissa (YLE). Liittymisehtoja noudattamalla varmistetaan järjestelmien tekninen yhteensopivuus. Niissä myös määritellään sopimuspuolten liityntää koskevat oikeudet ja velvollisuudet. Yleisten liittymisehtojen lisäksi voimalaitosten tulee täyttää Fingridin järjestelmätekniset vaatimukset (VJV). Asiakas huolehtii omaan sähköverkkoon suoraan tai välillisesti liittyvien osapuolien kanssa siitä, että myös niiden sähköverkot ja niihin liittyvät laitteistot täyttävät kantaverkkoa koskevat liittymisehdot ja järjestelmätekniset vaatimukset. Kustakin liittynnästä sovitaan erillisellä liittymissopimuksella tapauskohtaisesti. Liityntä on esitetty siten, että "alustavassa sähkönsiirtosuunnitelmassa sähkö siirretään hankealueen luoteispuolelle Herrforsin sähkönsiirtoverkkoon Sandåsenin sähköasemalle".</p>	<p>elöverföringen för ALT-A.</p>	<p>Sandåsenin sähköasemalle.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Utlåtande Lausunto	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	Herrfors elöverföringsnät). Placeringen av Sandås transformatorstation behöver preciseras, för åtminstone på bilden av MKB-programmet böjer elöverföringen ALT-A åt fel håll åt sydväst.	Tässä ilmaisussa lienee pieni epätarkkuus (ehkä tarkoitus oli ilmaista, että sähkö siirretään Herrforsin sähkönsiirtoverkon kautta). Sandåsin sähköaseman sijaintia tulee tarkentaa, sillä ainakin YVA-ohjelman kuvassa sähkönsiirto VE-A koukkaa väärään suuntaan lounaaseen.		
14 L14 Finlands Viltcentral / Suomen Riistakeskus, 11.7.2023	Finlands viltcentral konstaterar att programmet för deltagande och bedömning för Dalalandets vindkraftspark i Nykarleby är uppgjort huvudsakligt och tillräckligt i den omfattning som ärendet förutsätter. Finlands viltcentral har inte anledning att uppskatta situationen på annat vis än de som uppgjort program för deltagande och bedömning.	Suomen Riistakeskus toteaa, että Dalalandetin tuulipuiston osallistumis- ja arviointiohjelma Uudessakaarlepyyssä on laadittu pääosin riittävässä määrin tapauksen edellyttämässä laajuudessa. Riistakeskuksella ei ole syytä arvioida tilannetta eri tavalla kuin osallistumis- ja arviointiohjelman laatijat.	Noteras för kännedom	Merkitään tiedoksi.

Åsikter / Mielipiteet

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
15 M01 Privatperson/ Yksityishenkilö	(ORIG.) Det planerade vindkraftsindustriområdet gränsar till Storbötets vindkraftsområde och är ca 2,5 km från Pensala by där undertecknad bor. Redan befintlig vindkraft är igång på avstånd och flertalet andra vindkraftsprojekt är i olika faser av planering. Pensala kommer enligt planerna att bli omringad av dessa industriområden, vilket innebär markant förändring av landskapet och konsekvenser för boende och miljö. Den här gången har Sitowise Oy som MKB-	(Käännetty suomeksi) Suunniteltu tuulivoimateollisuusalue rajoittuu Storbötetin tuulivoima-alueen kanssa ja on noin 2,5 km päässä Pensalan kylästä, jossa olemassa oleva tuulivoima toimii kaukaa ja suurin osa muista tuulivoimahankeista on suunnittelun eri vaiheissa. Suunnitelmien mukaan Pensalaa tulevat ympäröimään nämä teollisuusalueet, mikä merkitsee merkittäviä maiseman muutoksia ja seurauksia asukkaille ja ympäristölle.	I den miljökonsekvensbedömningens beskrivningen som genomförs samtidigt med delgeneralplanläggningen för Dalalandets vindkraftsprojekt beskrivs bland annat projektets konsekvenser för landskapet, naturvärdena, rekreationen, fastighetspriserna samt	Dalalandetin tuulivoimahankeeseen osayleiskaavotuksen rinnalla samaan aikaan tehtävässä ympäristövaikutusten arviointiselostuksessa kuvataan muun muassa hankkeen vaikutukset luontoarvoihin, virkistyskäyttö

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>konsult utarbetat planen och presenterar en informativ sådan. Projektansvarig är Prokon Wind Energy Finland Oy som också handhar Storbötet II i Pensala. Svårt myndighetspråk kan verka vilseledande för gemene man som inte har tid att sätta in sig i procedurernas gång.</p> <p>I de i december 2022 beviljade byggloven för Storbötet II vindkraftsindustriområde saknades en motiverad slutsats för hur MKB-beskrivningen beaktats. Enligt Vindkraftsrådgivning ska i bygglov framkomma hur MKB beaktats, om en tidigare gjord kan anses vara giltig efter ändringar som gjorts. I delgeneralplanen hänvisades till att bygginspektionen senare tar ställning till MKB, så därav anser jag de beviljade byggloven för Storbötet II inte är lagliga, då ingen ställning tagits till MKB och ansvarsfrågan förblivit oklar. Sådana oklarheter får inte förekomma!</p> <p>Om det visar sig att buller, vibrationer, infraljud eller smalbandiga energier o.dyl. förorsakar störning och oskäligen konsekvenser för boende, djurhållning och miljö, bör staden (som ansvarar för bygginspektionen, trots den påstås vara en fristående enhet) ansvara för undersökning och kostnader för uppdagade olägenheter, tillsammans med projektansvariga och arrendatorer.</p>	<p>Tällä kertaa Sitowise Oy on YVA-konsulttina laatinut informatiivisen suunnitelman. Hankkeesta vastavaana toimii Prokon Wind Energy Finland Oy, joka johtaa myös Storbötet II hanketta Pensalassa. Vaikea viranomaiskieli voi tuntua harhaanjohtavalta tavalliselle ihmiselle, jolla ei ole aikaa perehtyä toimenpiteiden kulkuun.</p> <p>Joulukuussa 2022 Storbötet II - tuulivoimateollisuusalueelle myönnettyissä rakennusluvissa ei ollut perusteltua johtopäätöstä siitä, miten YVA-kuvaus on otettu huomioon. Tuulivoimaoppaan mukaan rakennusluvassa on mainittava, miten YVA on otettu huomioon, jos aikaisempaa voidaan pitää voimassa tehtyjen muutosten jälkeen. Osayleiskaavassa viitattiin siihen, että rakennustarkastaja ottaa myöhemmin kantaa YVA:an, joten katson, että Storbötet II:lle myönnettyt rakennusluvat eivät ole laillisia, koska YVA-kysymykseen ei otettu kantaa. Vastuu jäi epäselväksi. Tällaisia epäselvyyksiä ei saa esiintyä!</p> <p>Jos käy ilmi, että melu, tärinä, infraääni tai kapeakaistaiset energiat jne. aiheuttaa häiriötä ja kohtuuttomia seurauksia asukkaille, karjanhoidolle ja ympäristölle, kaupungin (joka vastaa rakennustarkastuksesta huolimatta siitä, että se on väitetyesti itsenäinen toimija) on vastattava havaittujen</p>	<p>människors levnadsförhållanden och hälsa.</p>	<p>ön, kiinteistöjen hintoihin sekä ihmisten elinoloihin ja terveyteen.</p>

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>I planeringsskedet görs beräkningar och modelleringar med stor osäkerhetsfaktor. Det är fråga om antaganden, generaliseringar och preliminära uppskattningar som kan slå fel. Även noggrannhet har betydelse och alla faktorer är inte ännu tillräckligt undersökta, t.ex. infraljud och smalbandiga energier samt impulsers effekter. Man vet inte hur ännu okända eller utforskade faktorer inverkar på liv och hälsa.</p> <p>Enligt SHM ska vindkraften inte få inverka störande eller skadligt på människors hälsa, men det enda som i nuläget mäts är ljudstyrkan av bullret (i dB). Bl.a. lågfrekvent buller på 20-200Hz kan registreras av känsliga individer och påverka sömn och välmående. Därtill finns risk för förstärkning av jordnära fläktar och luftvärmepumpar, förutom hårda material såsom hustak.</p> <p>Vindkraftsprojekt medför betydande miljökonsekvenser och nästintill irreversibla skador i området som byggs ut för produktion. Livscykeln på 25-30 år är kort, medan torn, vingar och maskinhus kan förnyas en gång på fundamenten, vars livstid uppskattas vara ca 50 år. Att tala om avveckling som</p>	<p>häiriöiden tutkinnasta ja kustannuksista yhdessä hankevastaavan ja vuokralaisten kanssa.</p> <p>Suunnitteluvaiheessa laskelmat ja mallinnus tehdään suurella epävarmuustekijällä. Kysymys on oletuksista, yleistyksistä ja alustavista arvioista, jotka voivat osoittautua vääriksi. Myös tarkkuus on tärkeä, eikä kaikkia tekijöitä ole vielä riittävästi tutkittu, esim. infraääni- ja kapeakaistaenergiat sekä impulssien vaikutukset. Ei tiedetä, miten vielä tuntemattomat tai tutkimattomat tekijät vaikuttavat elämään ja terveyteen.</p> <p>SHM:n mukaan tuulivoimalla ei saa olla häiritsevää tai haitallista vaikutusta ihmisten terveyteen, mutta tällä hetkellä mitataan vain melun voimakkuutta (dB). Muun muassa herkat henkilöt voivat havaita matalataajuisia 20-200 Hz:n melua joka vaikuttaa uneen ja hyvinvointiin. Lisäksi on olemassa vaara, että tuulet vahvistuvat lähellä maata ja ilmalämpöpumppuja kovien materiaalien, kuten kattojen, lisäksi.</p> <p>Tuulivoimahankkeet aiheuttavat merkittäviä ympäristövaikutuksia ja lähes peruuttamattomia vahinkoja tuotantoalueella. 25-30 vuoden elinkaari on lyhyt, kun taas tornit, siivet ja konehuoneet voidaan uusia kerran perustuksille, joiden käyttöiän arvioidaan olevan noin 50 vuotta. Puhuminen mahdollisista myöhemmistä</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>en möjlig senare option torde vara en illusion. Om byggnad av en mölla kräver 12-14 specialtransporter med delar och förnödenheter, 250 långtradarlass av löst stenmaterial förutom uppskattningsvis 30-100 övriga långtradarlass, vet man att ingen kommer att i första taget återvinna materialet, eller köra det annanstans, och skogen där vindkraftsindustriområdet med sina korsande vägar, luftledning, jordkabler, rör o.dyl. har redan skadat eller söndrat den ursprungliga miljön. Service behövs 2-3 ggr per mölla varje år under 2-3 dagar, snö ska plogas och olja i maskinernas växellådor bytas ut vart femte år.</p> <p>Rotorblad av glasfiber och epoxymaterial utsätts för stark nötning året om, år efter år. Plastdamm och -partiklar sprids ut i omgivningen och samlas i luftmassor, vatten och jord. Hur djur, pollinerare och flygande fåglar och fladdermöss berörs vet man inte ännu. Alla fladdermössarter i Finland är fridlysta och ska enligt lagen skyddas, får inte störas! Hur ska Nykarleby stad, NTM-centralen, projekt- och andra ansvariga skydda fladdermöss från skador eller död? Många vilda djur flyr sönderskurna skogar där det inte finns lugn och möjlighet till tillräckligt stora revir.</p> <p>Det pratas om möjlighet till rekreation och bärplockning inom vindindustriområdet och då hoppas man kanske</p>	<p>vaihtoehtoista on luultavasti illuusiota. Jos tehtaan rakentaminen vaatii 12-14 erikoiskuljetusta osien ja tarvikkeiden osalta, 250 kuorma-autokuormaa irtonaista kiviainesta arviolta 30-100 muun kuorma-autokuorman lisäksi, tiedät, että kukaan ei aio kierrättää materiaalia ensiksi, tai ajaa sitä muualle, ja metsään, jossa tuulivoimateollisuusalue risteyksineen, ilmajohtoineen, maakaapeleineen, putkineen jne. ovat jo vahingoittaneet tai häirinneet alkuperäistä ympäristöä. Huoltoa tarvitaan 2-3 kertaa vuodessa 2-3 päivän ajan, lumi on aurattava ja öljyt vaihdettava koneiden vaihteistoissa viiden vuoden välein.</p> <p>Lasikuidusta ja epoksimateriaalista valmistetut roottorin siivet altistuvat voimakkaalle kulumiselle vuodesta toiseen. Muovipöly ja -hiukkaset leviävät ympäristöön ja kerääntyvät ilmassoihin, veteen ja maaperään. Vielä ei tiedetä, miten eläimet, pölyttäjät ja lentävät linnut ja lepakot vaikuttavat. Kaikki lepakkolajit Suomessa ovat suojeltuja ja lain mukaan suojeltava, niitä ei saa häiritä! Miten Uudenkaarlepyyn kaupungin, ELY-keskuksen, hankevastaavien ja muiden vastuuhenkilöiden tulisi suojella lepakoita loukkaantumiselta tai kuolemalta? Monet villieläimet pakenevat hakatuilta metsiltä, joissa ei ole rauhaa ja mahdollisuuksia riittävän suurille alueille.</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>för mycket. Produktionsområdet kommer att få ny karaktär, en konstgjord sådan. Finns tillräckligt med pollinerare kvar?</p> <p>Dylika projekt rimmar illa med Naturvårdslagen (20.12.1996/1096) som stipulerar att bevara naturens mångfald, vårda naturens skönhet och beakta landskapets värde. Naturmiljön med dess fågel- och djurbestand kommer att ändra, det blir stora visuella ändringar i landskapet samt blänkanden och blinkanden, förutom aerodynamiskt ljud från snurrande rotorblad och annat buller.</p> <p>Landskapsområden i byggda kulturmiljöer ska beaktas inom avstånd på ca 20 km från varje enskilt vindkraftverk. Byamijön i Pensala klassificeras inte som värdefullt på landskapsnivå, förutom Österby i närheten, men ändå förändras landskapet till ett konstgjort landskap med synliga vindkraftverk i alla riktningar. Det kan leda till värdeminskning av fastigheterna och minskad attraktionskraft på området.</p> <p>Positivt är att man antyder att man vill utreda "vilka tankar och farhågor" invånare kan tänkas ha när</p>	<p>Puhutaan virkistys- ja marjastusmahdollisuuksista tuuliteollisuuden alueella, ja sitten ehkä toivotaan liikaa. Tuotantoalue saa uuden luonteen, keinotekoisen. Onko pölyttäjiä tarpeeksi jäljellä?</p> <p>Tällaiset hankkeet ovat huonosti sopusuunnassa luonnonsuojelulain (20.12.1996/1096) kanssa, joka velvoittaa säilyttämään luonnon monimuotoisuuden, huolehtimaan luonnon kauneudesta ja huomioimaan maiseman arvon. Luontoympäristö lintu- ja eläinpopulaatioineen muuttuu, maisemaan tulee suuria visuaalisia muutoksia, pyörivien roottorin siipien välähdyksen ja aerodynaamisen melun ja muun melun lisäksi.</p> <p>Maisema-alueita rakennetuissa kulttuuriympäristöissä tulee selvittää noin 20 km:n etäisyydellä kustakin yksittäisestä tuuliturbiinista. Pensalan kyläympäristöä ei ole luokiteltu maisematasolla arvokkaaksi, lukuun ottamatta lähellä olevaa Österbyä, mutta siitä huolimatta maisema muuttuu keinomaisemaksi, jossa tuulivoimaloita näkyy joka suuntaan. Tämä voi johtaa kiinteistöjen arvon laskuun ja alueen houkuttelevuuden vähenemiseen.</p> <p>Myönteistä on, että halutaan selvittää, "mitä ajatuksia ja huolia" asukkailla saattaa olla mahdollisista terveysvaikutuksista aikaisempien tutkimusten</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>det gäller eventuella konsekvenser för hälsan enligt tidigare gjorda undersökningar, men mycket har inte ännu undersökts (lågfrekventa ljud, infraljud, smalbandiga effekter mm). Invånare har olika upplevelsebaserade uppfattningar och dessa skillnader kan påverka det sociala livet.</p> <p>Ju längre vindkraftverk är i drift, desto större blir de negativa och sammantagna konsekvenserna. Vem bär ansvar för mikroplasten som sprids över bygden, vem följer upp det liksom kostnader för eventuell avveckling i då redan förstörda ursprungslandskap (som har 12 bronsålderslämningar)? Vem övervakar fåglars och fladdermössens skador och dödlighet och följer upp åkergrodans livsöde i den ändrade miljön i Dalalandet? Det finns många obesvarade frågor.</p> <p>Det är förståeligt att staden stöder utbyggnad vindkraft, den ger fastighetsskatt och arrendatorer får ersättning, men enligt tidningsuppgift har en del blivit besvikna över utdelningen. Stora bolag som Prokon med förgreningar i andra industriländer har tekniskt kunnande som överstiger gemene boendes kunskaper och det går lätt att lova mycket, hur det sen blir kan vara en annan sak.</p>	<p>mukaan, mutta paljon ei ole vielä tutkittu (matalataajuiset äänet, infraäänit, kapeakaistaiset vaikutukset jne.). Asukkailla on erilaisia kokemuksellisia käsityksiä ja nämä erot voivat vaikuttaa sosiaaliseen elämään.</p> <p>Mitä pidempään tuuliturbiinit ovat toiminnassa, sitä suuremmat ovat negatiiviset ja kumulatiiviset seuraukset. Kuka vastaa maaseudulle levinneestä mikromuovista, kuka seuraa niitä sekä mahdollisista hävittämiskustannuksista jo tuhoutuneissa alkuperäisissä maisemissa (joissa on 12 pronssikautista jäännöstä)? Kuka valvoo lintujen ja lepakoiden vaurioita ja kuolleisuutta ja seuraa sammakon kohtaloa muuttuneessa ympäristössä Dalalandetissa? Vastaamattomia kysymyksiä on monia.</p> <p>On ymmärrettävää, että kaupunki tukee tuulivoiman kehittämistä, se tuottaa kiinteistöveroja ja vuokralaiset saavat korvauksia, mutta lehtitietojen mukaan jotkut ovat olleet pettyneitä sen jakeluun. Prokonin kaltaisilla suuryrityksillä, joilla on sivuliikkeitä muissa teollisuusmaissa, on teknistä osaamista, joka ylittää tavallisten ihmisten tietämyksen ja on helppo luvata paljon. Miten sitten käy, voi olla toinen juttu.</p> <p>Yhteenvetona voidaan todeta, että Uudenkaarlepyyn ja Vöyrin nykyisillä ja suunnitteilla olevilla tuulivoimahankkeilla Pensalaa tulee ympäröimään</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>Sammanfattningsvis kan konstateras att med nuvarande och planerade vindkraftsprojekt i Nykarleby och Vörå kommer Pensala att omringas av flertalet vindkraftindustriområden inom 10 km:s radie och får motta flertal sammanlagda konsekvenser. Över 80 vindkraftverk ger mycket el, men också spridning av mikroplaster och stora förändringar i landskap och djurliv. Fåglar och fladdermöss kan hamna att ändra flyttnings- och revirvanor och eventuellt "fly fältet". Naturlig skogsmiljö krymper och artmångfalden är under fortsatt hot.</p> <p>Förändringarna sker snabbt, det finns inte tid eller möjlighet att hinna följa med och sätta sig in i alla pågående projekt. Annonsering om planer och tillstånd sker endast genom kungörelser på kommunernas hemsidor och i lokala dagstidningar som alla invånare inte prenumererar på. Man driver på nya projekt utan att utvärdera tidigare och redan pågående projekt. Lagstiftningen är svår att greppa och lagar verkar motsäga varandra, t.ex. den nationella vindkrafrådgivningen och bygglagen verkar inte överensstämmande, vilket ger en skev och vilseledande bild.</p> <p>Brandrisk i möllor finns t.ex. på grund av åsknedslag eller tekniska fel, vilket inte verkar ha beaktas liksom inte heller normer för</p>	<p>suurin osa tuulivoimateollisuusalueista 10 kilometrin säteellä ja sillä voi olla monia yhteisvaikutuksia. Yli 80 tuulivoimalaa tuottavat paljon sähköä, mutta myös mikromuovien leviämistä ja suuria muutoksia maisemassa ja luonnossa. Linnut ja lepakot saattavat muuttaa muutto- ja aluetottumuksiaan ja mahdollisesti "paeta alueelta". Metsien luonnollinen elinympäristö kutistuu ja lajien monimuotoisuus on jatkuvasti uhattuna.</p> <p>Muutokset tapahtuvat nopeasti, ei ole aikaa tai mahdollisuutta pysyä mukana ja tutustua kaikkiin käynnissä oleviin projekteihin. Suunnitelmista ja luvista tiedotetaan vain kuntien verkkosivuilla ja paikallislehdissä, joita kaikki asukkaat eivät tilaa. Uusia hankkeita jatketaan arvioimatta aiempia ja jo käynnissä olevia hankkeita. Lainsäädäntö on vaikea käsittää ja lait näyttävät olevan ristiriidassa keskenään, mm. valtakunnallinen tuulivoimaopas ja rakennusmääräykset eivät näytä täsmävän, mikä antaa vääristyneen ja harhaanjohtavan kuvan.</p> <p>Myllyissä on tulipalon vaara, mm. salamaniskujen tai teknisten virheiden takia, joita ei näytä otetun huomioon, sekä turvaetäisyyksiä ja selkeitä evakuointisuunnitelmia koskevat standardit. Tämä koskee kaikkia olemassa olevaa ja tulevaa tuulivoimateollisuutta.</p>		

28.2.2024

Sitowise Oy

Åsikt Mielipide	Innehåll	Sisältö	Bemötande	Vastine
	<p>säkerhetsavstånd och tydliga evakueringsplaner. Detta gäller alla befintliga och kommande vindkraftsindustrier.</p> <p>Miljölag 9/2002 (15.1.2002) anger riktgivande värden för fridlysta arter och bland fladdermössen varierar priset mellan 84-1177e beroende på art. Naturvårdslagen 9/2023 stipulerar att det är förbjudet att störa eller skada fridlysta djurarter. Undertecknad hänvisar till detta och som nära boende i Pensala (grannelagen är bristfällig) eftersom konsekvenserna för projektet medför alltför stora förändringar i natur och kulturlandskap.</p>	<p>Ympäristölaki 9/2002 (15.1.2002) määrittelee ohjeavot suojelluille lajeille ja lepakoiden kohdalla hinta vaihtelee lajista riippuen 84-1177e. Luonnonsuojelulaki 9/2023 määrää, että suojeltujen eläinlajien häiritseminen tai vahingoittaminen on kiellettyä. Allekirjoittanut viittaa tähän ja Pensalan lähiasukkaana (naapurilaki on puutteellinen), koska hankkeen seuraukset sisältävät liiallisia muutoksia luonnossa ja kulttuurimaisemassa.</p>		